

Lectures gimnàstiques

L'obra filosòfica de la professora Marina Garcés em sembla genuïnament interessant. Potser perquè vaig començar a llegir-la a través dels seus articles en un diari en un moment brillant de certes expectatives. Marina Garcés escriu força bé, és molt comprensible, demostra una bona capacitat de síntesi i apunta –a vegades una mica mecànicament– propostes i idees suggerents. El darrer opuscle, dins la col·lecció *Quaderns Anagrama*, s'intitula *Nova il·lustració radical*, cosa que ja indica les titàniques dificultats d'ara. S'hi ha d'afegir el adjectius nova i radical perquè el personal pugui identificar-la.

Reconec, però, que serà difícil que tornem a llegir filosofia com la que proposa Garcés. La mateixa voràgine antiil·lustrada se l'enduu carrer avall. De més a més, els lectors ja som gats escaldats: són pocs els pensadors que de veres aclareixen panorames. Així que malgrat tot el meu entusiasme (sóc home feliçment entusiasta; per a mi són aquestes les lectures que no pots deixar, que t'arrosseguen), veig que tindrà una feinada vana per convèncer els meus lectors dominicals de la bondat d'un llibre molt breu però fulgent que escriu sense concessions sobre la condició pòstuma de la nostra època.

No ignoro que sembla una mica fúnebre però el sentit és ençertat: la destrucció irreversible de les nostres condicions de vida, la insostenibilitat del sistema capitalista, la credulitat com a “base de la deno-

minació perquè implica una delegació de la intel·ligència i de la convicció, el triomf de l'imaginari *soi-disant* liberal”.

Recalcant la idea de crítica de l'*Encyclopédie Française* transcriu: “La credulitat és el destí dels ignorants; la incredulitat decidida, el del mig savis; el dubte metòdic, el dels savis”. I precisa: “Crítica, un examen clar i un judici equitatiu de les produccions humanes.”

Ja m'imagino que l'estimat lector ja arrufa les celles mentre fulleja l'article: semblen paraules, paraules, paraules que s'endú el vent de tardor, tan violent. Tan bonic que fóra escriure sobre com els àlbers van esgrogueint-se enmig del camps de presseguers, de com la llum de tarda

va daurant els plàtans dels canals de Juneda, de com la ciutat de Lleida, ventejada, viu feliç en aquesta conjuntura d'arribada de l'hivern.

Tanmateix, la pensadora ens recorda amb eficàcia que des d'un punt de vista il·lustrat, la crítica és l'autocrítica, l'examen, autoexamen; l'educació, autoeducació. És a dir, conclou: la crítica és autonomia del pensament, però no autosuficiència de la raó. La raó ha de ser sotmesa a la seva pròpia crítica.

Pel que haurà anat llegint l'amable lector comprendrà que, com iniciàvem l'article, vivim una època radicalment antiil·lustrada. Pocs com ella subratllen: “Saber és feina, elaboració, assaig-error, una construcció contínua i acabada del sentit i el valor de l'experiència humana...” Em sembla que és una lectura gimnàstica per al cervell estovat i tou. Una finestra oberta a les llargues panoràmiques.

LA FILÒSOFA MARINA GARCÉS (DRETA) VA LLEGIR EL PREGÓ DE LES DARRERES FESTES DE LA MERCÈ DE BARCELONA

